

Pesach 5784: een nalatenschap van hoop, veerkracht en vernieuwing

Om te begrijpen wat er momenteel in Israël gebeurt, en wat de betekenis is van het komende Pesach in deze context, is het belangrijk om terug te gaan naar het begin van het verhaal.

David Lazarus

studeerde Bijbelse studies, communicatie en journalistiek, en geeft wereldwijd les over de Joodse wortels van het Nieuwe Testament, de Hebreeuwse Schrift en Israël.

Israël ontstond te midden van machtige, boosaardige rijken. Oorspronkelijk herdacht Pesach de bevrijding van de menselijke overheersing (Babylon, Egypte). Het bood hoop op een nieuwe en unieke manier van samenleven, in een welgevallige gemeenschap – Gods Koninkrijk.

God vormde Am Yisrael, Zijn volk, tijdens Pesach. Dit gebeurde in een periode waarin de menselijke samenleving zich ontwikkelde van jagen naar een meer gevestigde levensstijl.

De oude goden en hun afgoden voeden zich met de verderfelijke van de menselijke begeerten

Anders dan andere volkeren in de oudheid, observeerde het Joodse volk de opkomende beschavingen om hen heen. Ze bespraken het ontstaan van naties (Genesis 10) en hoe de mens probeerde imperiums op te bouwen, maar telkens verviel in gevaarlijke, gewelddadige chaos. Zij vertelden hoe Israëls God de hoogmoed en zelfgenoegzaamheid van de mens, in zijn poging een wereld zonder God te creëren, een halt toeriep.

WEG UIT DE MACHTIGE RIJKEN

Ze beschreven hoe de poging om 'een toren tot in de hemel te bouwen' werd verijdeld, waarbij de talen werden verward en de volkeren raakten verspreid. (In het Hebreeuws zijn Babel en Babylon hetzelfde woord.) Ze waarschuwden hun kinderen en kleinkinderen dat een rijk of beschaving nooit zonder Gods leiding mag worden opgebouwd. Dat het de ultieme vorm van arrogante onverantwoordelijkheid is om te proberen een wereld zonder God te scheppen. Elke poging om een betekenisvolle samenleving (zoals Eden) te stichten zonder de God van Abraham, zal onvermijdelijk corrumperen en haar macht misbruiken om de zwakken en buitenstaanders te onderdrukken.

Toen Abraham volwassen werd, wist hij dat hij de rijken van Babel moest ontvluchten. Hij was geboren in Mesopotamië (het land tussen de rivieren), de bakermat van de eerste zogenaamde beschaafde samenleving. De Vruchtbare Halvemaan bood de mogelijkheid tot landbouw, waardoor mensen zich konden vestigen en bouwen. Abraham observeerde, hoorde een roep, en wist dat hij en zijn familie moesten ontsnappen aan de ontarding van de door mensen gemaakte beschaving. De oude goden en hun afgoden voeden zich met de verderfelijke van de menselijke begeerten. Daarom vertrok hij, op zoek naar een 'stad met God als ontwerper', de God van Abraham.

HERDERSVOLK

Vervolgens zwierven Abraham, Izak en Jakob (Israël) als herders door een

ruig en heuvelachtig woestijngebied, waarbij ze de verhalen van hun familie en de geleerde lessen deelden. Maar elf zonen van Israël dwaalden af en smeedden een complot om de lievelingszoon van hun vader te doden. Uiteindelijk belandden ze allemaal in Egypte, het andere machtige rijk aan hun zuidgrens, voor een periode van vierhonderd jaar. 'En de Egyptenaren verachtten het beroep van herder en hun vee' (Genesis 46:34). Ze beschouwden hen als inferieur, onderontwikkeld en pre-beschaafd. Zo keken imperiums neer op eenvoudige herders, en op Joden.

Abrahams nakomelingen leerden met Gods hulp te leven buiten de valse veiligheid van paleishekken

Ook Mozes bracht veertig jaar door als herder aan de afgelegen kant van de woestijn van Midian, om zich voor te bereiden op zijn terugkeer waarna hij zijn volk uit zou leiden, terug naar de familiewortels en Bijbelse erfenis van hun voorvaders en -moeders. En zo spraken de kinderen van Israël over een andere herder, groter dan Mozes, die hen zou bevrijden van de verleidingen van beschaafde onderdrukking. Ze vertelden over een jonge herdersjongen genaamd David, gevonden in de velden, wiens zoon de Messias zou zijn, de gezalfde Herder van Gods kudde.

De levensstijl van een herder kent natuurlijke waarden die het Koninkrijk van God weerspiegelen en die gekoesterd moeten worden. Idealen die in imperiums, beschavingen en de moderne tijd vaak worden genegeerd of verloren gaan. Yeshua kwam als timmerman, niet als priester of heilige man. Hij voelde zich aangetrokken tot de kameraadschap van de Galilese vissers, met wie Hij het grootste deel van Zijn

tijd doorbracht. Deze mannen waren voor hun levensonderhoud afhankelijk van weer en wind, en sterke onderlinge banden waren nodig voor hun overleven. Ook zij volgden graag degene die een diepe liefde toonde voor hun beroep en de familiewaarden die hun leven in het land ondersteunden.

Het volledige boek Genesis verhaalt de ontstaansgeschiedenissen van de rijke erfenis van Abrahams nakomelingen, van generatie op generatie na Babel. Hun herinneringen aan hun afhankelijkheid van God voor hun dagelijkse behoeften, de strijd die ze leverden om

buiten de muren van het rijk te overleven, en de sterke familiebanden binnen de groeiende abrahamitische familie, blijven hen tot op de

dag van vandaag steunen. Ze leerden met Gods hulp te leven buiten de valse veiligheid van de paleishekken.

BEELDENSTORMERS

De Bijbel beschrijft de voortdurende strijd van de beeldenstormende Jood die weigert te buigen voor de machthebbers. Zelfs in de post-Bijbelse rabbinse literatuur wordt de natie Knesset Yisrael genoemd, de uitgeroepen vergadering van Israël. Dit staat los van de hedendaagse pogingen om Joden te definiëren als een staat of religieuze gemeenschap. De kinderen van Israël zijn zoveel meer dan dat. Am Yisrael draagt de erfenis van het Joodse volk. Dit alles, samen met goddelijke bovennatuurlijke interventie, verklaart Israëls opmerkelijke voortbestaan als natie, ondanks alle wereldse machten.

De term 'natie' toegepast op de Joden heeft een andere betekenis dan vandaag de dag. Geworteld in een gedeelde erfenis, verbonden met het land en doorgegeven van generatie op

generatie, overstijgt de Joodse identiteit politieke grenzen.

Gods natie is een gemeenschap van mensen die deelhebben aan het Pesachlam en de levenswijze van de Herder volgen. Zij worden geleid naar rustige wateren, liggen neer in groene weiden, en Hij heeft een tafel voor hen bereid in de aanwezigheid van hun vijanden.

PESACH 2025

En het gebeurde dat het kwaad ons land binnendrong op 7 oktober 2023. Vele kinderen van Israël werden afgeslacht. Als gevolg hiervan bundelden de Aanklager (*sátan* in het Hebreeuws) en zijn krachten wereldwijd hun inspanningen om de kinderen van Abraham te veroordelen. Aangemoedigd door hun gejuich, meenden de jihadistische naties in de regio dat Israël verzwakt en vermoeid was, en vielen aan vanuit alle windstreken van het Midden-Oosten. Maar zoals alle arrogante vormen van kwaad, gingen ook zij te ver. Israël stond vastberaden op, eensgezind als natie, en vocht heldhaftig.

God keerde de situatie om ten nadele van de verwoesters, en hun landen werden getroffen door verwoesting. De Mossad verrichtte opmerkelijke daden, die bij onze vijanden ontzag afdwongen voor de kracht van de natie Israël. Met onwrikbare, duidelijke kracht dreef de IDF Iraniërs, Syriërs, Libanezen, Irakezen en Hamas terug. En opnieuw werden slechte mensen gevangen in hun eigen valstrikken, zoals geschreven staat: '... zijn geweld keert terug op zijn eigen hoofd' (Psalm 7:17). Wij zijn nog steeds een natie die wordt ondersteund door de interventie van onze God.

God zaaide verwarring ('babel') onder de vijanden van Israël, waardoor ze onderling gingen strijden. Israël kende een periode van rust. En de wereld hield haar adem in, in afwachting van wat zou volgen. Zelfs in dat jaar van moeilijkheden vierde Israël Pesach.



De levensstijl van een herder kent natuurlijke waarden die het Koninkrijk van God weerspiegelen. (foto: Pawan Sharma, Unsplash)

Opnieuw onderschatte de wereld de onverzettelijke Jood en dacht ze dat we eindelijk geïsoleerd, aangevallen, wanhopig en verdeeld genoeg waren om onze droom van een soevereine Joodse natie op dit stuk land in het hart van het islamitische rijk op te geven. Maar dit is voor ons niet nieuw. Sinds onze vader Jakob worstelde met de Engel van de Heere, is het altijd de erfenis van de kinderen van Israël geweest en zal het dat altijd zijn, om met God en met mensen te worstelen. De rabbijnen begrepen dit en wezen er lang geleden op dat het Hebreeuwse woord Sinai 'gehaat' betekent. Ze leerden dat de wereld de Jood veracht omdat wij het Woord van God brengen, dat de wereld herinnert aan haar verdorven instincten. In het licht van de grootste hoop die de mensheid ooit is geboden door pure liefde, oprechte vriendelijkheid en onbevleete goedheid, blijft de mensheid leeg, verlangend en gefrustreerd achter, wetende dat ze dit nooit zal bereiken zonder het Pesachlam en de Goede Herder.

En zo ervaart Israël steevast een gevoel van uitsluiting binnen de gemeenschap van naties. Daardoor worden we de

zondebok voor alles wat er mis is in de samenleving. Dit is niet veranderd, van Babylon tot Rome tot Europa.

GEBORGENHEID

Pesach biedt de hoop op bevrijding van dit alles; van de corrupte hersenspoeling van de zogenaamd beschaafde wereld. Het is de geborgenheid binnen het gezin, beschermd door de met bloed besmeurde deurposten. De gebeurtenissen rond Egypte, de exodus en Pesach komen zo'n achthonderd keer voor in zowel het Hebreeuwse als het Nieuwe Testament. Deze verhalen dienen als een oermodel van vrijheid van de ketenen van imperiums. Slavernij is Egypte in de Tenach, Rome is de hoer in Openbaring, die volkeren verleidt die dronken worden van haar aardse verlangens. Pesach is gemeenschap met de God van Israël en met Zijn familie, Yeshua en de Kerk.

Yeshua, de Messias, verwijst naar iets dergelijks aan de communitafel van de

eucharistie. Deelname aan Zijn lichaam en bloed scheidt een onbreekbare band om samen te leven als een natie-familie. Am Yisrael, en elke andere gemeenschap die op dit principe is gebaseerd, kan elk individu beschouwen als een organisch deel van zichzelf. 'Been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees', zoals we zeggen (Genesis 2:23).

De wereld veracht de Jood omdat wij het Woord van God brengen, dat de wereld herinnert aan haar verdorven instincten

Het verhaal van de exodus, inclusief de wonderbaarlijke voorzieningen voor een generatie in de woestijn, vormt de kern van Israëls nationale identiteit en van de Kerk in de Pesach-verlossing door Yeshua. In de Schrift, evenals in post-Bijbelse rabbijnse literatuur, wordt Israël aangeduid als Knesset Israel, de ecclesia van Israël. Er is altijd een bovennatuurlijke factor die het duurzame collectieve nationale karakter van het Joodse volk verklaart. Dit mag niet worden verward met de moderne

pogingen om Joden te identificeren als een religieuze gemeenschap of staat. De natie van de God van Abraham is veelomvattender.

een geloofsgemeenschap, die vervolgens een doelgericht en zinvol leven in de wereld kunnen leiden.

De enige manier om een moreel (Bijbels) gefundeerde cultuur te vestigen, begint en eindigt bij het gezin

GEZINSEENHEID

Am Yisrael, en elke religieuze traditie, ontleent zijn levenskracht aan de gezinseenheid. De kernbehoefte is het opvoeden van evenwichtige, bedachtzame en ontwikkelde kinderen binnen

kinderen worden 's nachts opgeschrikt door sirenes en explosies en naar schuilkelders gebracht. Hun vaders zijn al een vol jaar in oorlog, terwijl moeders overuren draaien om een zekere mate van huiselijke rust te bewaren, in de

Dit jaar zijn de kinderen van Israël op pijnlijke wijze geconfronteerd met de realiteit van ons isolement in de wereld. Onze klein-

onzekerheid of hun man levend thuis komt.

Onze zonen, dochters, broers, zussen, moeders, vaders en grootouders offeren dagelijks hun leven om hun familie, ons volk, te beschermen.

Pesach is altijd een feest geweest dat gericht is op het doorvertellen van deze verhalen aan onze kinderen, en het zal dat altijd blijven. De sleutel tot het voortbestaan van onze Bijbelse erfenis in het land ligt bij onze kinderen. De Bijbelse cultuur is van meet af aan ontworpen om generaties van gezinnen groot te brengen met idealen en principes die hun karakter vormen, zodat ze een zinvol leven kunnen leiden – in elke omgeving of periode – en hun volledige potentieel als mens kunnen bereiken. De enige manier om een moreel (Bijbels) gefundeerde cultuur te vestigen, begint en eindigt bij het gezin.

De focus op het opvoeden van onze kinderen en kleinkinderen in doelgerichte gemeenschappen is de enige strategie tegen de stroom van de seculiere staatsindoctrinatie. Toekomstige generaties zullen alleen dan het morele kompas van een natie kunnen beïnvloeden als ze bereid zijn offers te brengen en de moed vinden om vanuit hun door de Geest geïnspireerde overtuigingen te leven en de moderne wereld met gratie tegemoet te treden. Zij zijn het zout der aarde.

In dit onrustige jaar, 5784, zal Pesach in Israël worden herdacht met een hernieuwd besef voor alle kinderen van Abraham. Dit jaar zal Pesach in Israël en onder het Joodse volk wereldwijd worden gevierd, zoals het al bijna vierduizend jaar gebeurt. Het zal worden gevierd als een blijk dat de kinderen van Israël, de beloften van God, de Leeuw en het Lam, en de hoop op het vieren in het Nieuw Jeruzalem springlevend zijn!



De focus op het opvoeden van onze kinderen en kleinkinderen in doelgerichte gemeenschappen is de enige strategie tegen de stroom van de seculiere staatsindoctrinatie. (foto: Anastasia Shuraeva, Pexels)